

॥ अबदू रो संवाद ॥
मारवाडी + मराठी
सत्संग

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने, अर्थामध्ये परस्पर बदल करून टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थामध्ये बदल करु नये. काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकळून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही, चेक करायला भरपूर वेळ लागतो. आम्ही परत चेक करून पुन्हा लोड करून देऊ. याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल, यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करून दिली आहे.

॥ अथ अबदू रो संवाद लिखते ॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज अवधू म्हणजे त्रिगुणी मायेच्या योगाची साधना करणाऱ्या योगीशी संवाद करतात.ज्याने पत्नीला त्यागले,संसाराला त्यागले,पाची आत्म्यांना तापवून ठेवले,कुटुंब परिवाराचा व्यवहार त्यागला,सोने धन त्यागले,माता-पिता त्यागले,बंधू त्यागले, घर त्यागले,गाव त्यागले,वनात राहू लागला,विरक्तीचा वेष धारण केला,स्त्रीला माया समजून जवळ येऊ देत नाही वनात राहून फळफूल खातो,स्त्रीला भोजन बनविण्या पुरते ही सोबत ठेवत नाही.तोंडात पत्नीचे नाव ही येऊ देत नाही.गुफेला आडवा दगडाचा दरवाजा लाऊन ठेवतो,कारण की कोणी स्त्री येऊ नये आणि शिलाला भारी तपाच्या बलाने बांधून ठेवतो. भृगुटीत ध्यान लावतो तसेच संसारात ध्यान येऊ देत नाही.मायेच्या सुखांची कोणती आशा ठेवत नाही.कुटुंब परिवार तसेच गावाच्या वरस्तीला सोडून सुन्नाठ जागेत वास करतो तसेच तेथे नाद वाजवितो.अशाप्रकारे त्रिगुणी मायेला खरे मानून रचूनमचून राहतो.नेहमी ब्रम्हचर्याचे आचरण क्रियेने तोलून तोलून करतो.कंदमुळ खोदून खोदून खातो,स्वादिष्ट भोजना करिता एकत्र करणे पत्नीमध्ये मन कधी जाऊ देत नाही.शरीराचे सर्व दुःख सहन करतो,पाऊस,थंडीपासून वाचविण्याचे शरीरावर कपडे ठेवत नाही.तसेच जवळही कपडे ठेवत नाही.कधी पहाडावर,तर कधी गुफेत राहतो,घर,झोपडी याचा थोडाही आसरा घेत नाही.यावर गुरु महाराजांनी मी योगी कसा आहे,याचा ज्ञान अवधुला वेगवेगळ्या प्रकाराने दिले.

राम अबदू हम तोडी हे त्रिगुण माया ॥ जब हम जुग मे जोगी कुवाया ॥

राम जुग कूं छाड अभे पद लीया ॥ पाँचुं घेर ज्ञान हम दीया ॥१॥

राम अवधू मी त्रिगुणी माया सोडली आहे व योगीचे विज्ञान धारण केले आहे.याकारणाने मला होणकाळ जगात योगी म्हणतात मी मायेच्या जगाचा त्याग करून कालमुक्त अभय पद प्राप्त केले आहे मी विषयामध्ये भिनलेले माझ्या पाची आत्म्यांना घेरून योगीचे विज्ञान ज्ञान दिले.॥१॥

राम ज्ञान बिचार जुग सब देख्या ॥ कूळ बोहार निरख ले पेख्या ॥

राम तब हम छाडी कुळ म्रजादा ॥ लीया जोग तज्या सब स्वादा ॥२॥

राम मी गुरुज्ञानाने सर्व होणकाळ जग पाहिले.माझ्या कुळाचा त्रिगुणी माया माता व पारब्रम्ह पित्याचा व्यवहार पारखला कुळाच्या व्यवहारात काळ ओतप्रोत सामावला आहे,हे गुरुज्ञानाने समज आल्याकारणाने मी कुळाची मर्यादा भंग केली व त्रिगुणी मायेच्या सर्व सुखांचा आनंद त्यागून ज्ञान-विज्ञान योग धारण केला. ॥२॥

राम कुळ बोहार तज्या सब सारा ॥ कामण कनक नही बोहारा ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

मात पिता भ्राता अर भाई ॥ ओ हम छोड़या जुग के मांही ॥३॥

राम मी कुळ म्हणजे होणकाळाचा व्यवहार पूर्ण सोङ्गून दिला मी रिधी-सिधी स्त्री त्यागून दिली व पर्चे चमत्काराचे कनक व्यवहार ठेवले नाही माता(माया),पिता(होणकाळ ब्रम्ह),भ्राता(ब्रम्हा,विष्णु,महादेव)आणि बंधु(अवतार)यांच्या घराला म्हणजे होणकाळ जगाला सोङ्गून दिले.॥३॥

राम जुग कुं छोड निरंतर होई ॥ ओसा ग्यान बिचारे कोई ॥

राम के जोगी में त्यागी माया ॥ तब में पूरा जोगी कुवाया ॥४॥

राम असे मी मायेच्या जगाला त्यागून जगाहून वेगळा झालो योगी अशी माया मी त्यागली तेव्हा मी होणकाळ जगात पूर्ण योगी म्हणवला. ॥४॥

राम माया त्याग रहूं बन जाई ॥ तो त्यागी में जुग के माई ॥

राम बन मे रहूं गाम नही जाऊं ॥ ओसा निज मे त्यागी कुवाऊं ॥५॥

राम मी मायेचा त्याग करून वनात म्हणजे जेथे माया नाही अशा दहाव्याद्वारात जाऊन राहतो.मी वनात म्हणजे ब्रम्हांडात राहतो.गावात म्हणजे मायेच्या तीन लोक चौदा

राम भवनात जात नाही.असा मी त्रिगुणी मायेला त्यागणारा निजत्यागी म्हणवला जातो.जसे जगाचा योगी माया त्यागून वनात राहतो,असा मी ही त्रिगुणी मायेला त्यागून

राम दहाव्याद्वारात सतस्वरूप वनात राहतो.जसे जगातील योगी वनातच सदा राहतो व त्रिगुणी मायेच्या गावाला कधी जात नाही.असा मी त्रिगुणी माया त्यागणारा निजत्यागी म्हणजे आदि-अनादिवाला माया त्यागणारा आहे.॥५॥

राम बिरक्त सांग बणाऊं सोई ॥ माया हाथ गहूं नही कोई ।

राम बन मे रहूं फूल फळ खाऊं ॥ माया निकट रति नही लाऊं ॥६॥

राम जसे जगाचा योगी विरक्तीचा वेष परिधान करतो तसे मी ही त्रिगुणी माया त्यागली व विज्ञान विरक्तीचा वेष धारण केला आहे जसे जगाचा योगी माया म्हणजे धनाला हात

राम नाही लावत तसे मी ही त्रिगुणी मायेला म्हणजे पर्चे-चमत्काराला जराही जवळ येऊ देत नाही.जसे जगाचा योगी वनात राहून फळ-फूल खातो,तसे मी ही सतस्वरूप ब्रम्ह

राम वनात राहून फळ-फूल खातो,जसे जगाचा योगी स्त्रीला जवळ येऊ देत नाही तसे मी ही कुबुधी स्त्रीला जराही जवळ येऊ देत नाही. ॥६॥

राम मुख सूं माया नाव न बोलूं ॥ सदा निरंतर करणी तोलूं ॥

राम कंद मुळ में खिण खिण खाऊं ॥ माया मन कबू नही लाऊं ॥७॥

राम जसे जगाचा योगी मुखाने धन,महाल,राज्य,स्त्रीचे नाव येऊ देत नाही तसे मी ही त्रिगुणी मायेपासून उत्पन्न झालेले ब्रम्हा,विष्णु,महादेव,अवतार आदि मायावी वस्तु

राम देणाऱ्या देवतांचे नाव मुखाने उच्चारत नाही.जसे जगाचा योगी आपले मन,धन,माल,

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम स्त्री, राज्य मध्ये अटकून नाही राहिला व विरक्तीत पक्का बनला आहे ना हे तोलत
राम राहतो. तसा मी ही त्रिगुणी मायेत अटकून नाही राहिलो व सतर्स्वरूप वैराग्य विज्ञानात
राम पक्का आहे हे तोलत राहतो. जसे वनाचा योगी कंद-मुळे खोदून-खोदून खातो व
राम स्वादिष्ट भोजना करीता पत्नीमध्ये मन कधी ही जाऊ देत नाही तसेच मी ही
राम प्रारब्धात जे सुख-दुःखाचे कर्म आहे ते खोदून-खोदून खातो व पाची आत्म्याच्या
राम सुखाकरीता त्रिगुणी मायेमध्ये मन कधी जाऊ देत नाही. ॥७॥

दूःख सुख सेहूं सबे सिर सारा ॥ माया नांव नही करूं बिचारा ॥

कपडा पास न राखूं कोई ॥ माया त्याग रेहूं युं होई ॥८॥

राम जसे जगाच्या योगीला वनात स्त्री, घर, कुळ त्यागल्या कारणाने सुख-दुःख सहन करावे
राम लागते तसेच मला ही त्रिगुणी माया त्यागल्याकारणाने होणकाळाचे सुख-दुःख शिरावर
राम सहन करावे लागते जसे जगातील योगी वनात होणाऱ्या दुःखापासून वाचण्याकरीता व
राम मायेचे सुख प्राप्त करण्याकरीता मायेच्या वस्तुंचा विचार करीत नाही तसेच मी ही
राम होणकाळाच्या दुःखापासून वाचण्याकरीता तसेच त्रिगुणी मायेचे सुख प्राप्त करण्या-
राम करीता त्रिगुणी मायेच्या भक्त्या मनात आणत नाही जसे जगाचा योगी ऊन, थंडीपासून
राम वाचण्याकरीता जवळ एक कपडा ही ठेवत नाही त्याचप्रकारे मी ही माझ्या जवळ एक
राम ही रिधी-सिधी ठेवत नाही जसा जगातील योगी कुटुंब, परिवार, धन, राज्य ही माया
राम त्यागून राहतो तसे मी ही त्रिगुणी माया त्यागन करून राहतो. ॥८॥

राम माया नाम धरावे सोई ॥ रत्ति टांक नही राखूं कोई ॥

गिर्वर बास किया मे जाई ॥ गुफा निरंतर बेठा माई ॥९॥

राम जसे जगाचा योगी मायेच्या वस्तु रतीभर किंवा ट्रकभर ही ठेवत नाही. तसेच मी त्रिगुणी
राम मायेपासून उपजलेले नाव रतीभर किंवा ट्रकभरही ठेवत नाही जसे जगाचा योगी
राम पहाडवर जाऊन गुफेत निरंतर बसलेला राहतो तसा मी ही दहाव्याद्वाराच्या
राम शिखरावरच्या गिरवरच्या गुफेमध्ये निरंतर बसलेला राहतो. ॥९॥

राम आडा बजड कपाट जडाया ॥ सीळ अपर बळ लेटे राया ॥

राम ईस बिध बास किया मे जाई ॥ माया तब कहो कहाँ रहाई ॥१०॥

राम जसे जगाचा योगी गुफेला दगडाचा दरवाजा आडवा लावतो असे मी ही गगनात दगडाचा
राम दरवाजा आडवा लावतो जसे जगाचा योगी आपल्या शिलाला मजबूत ठेवतो तसे मी ही
राम ब्रह्म विज्ञानरूपी शिलाला मजबूत ठेवतो ब्रह्मविज्ञानाच्या शिवाय त्रिगुणी मायेला जवळ
राम येऊ देत नाही. जसे मायेचा योगी नियमाने राहतो तसे मी ही नियमाने राहतो जसे
राम जगाचा योगी जवळ स्त्री रूपी माया पोहचत नाही तसेच माझ्या जवळ ही त्रिगुणी माया
राम पोहचत नाही. ॥१०॥

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	लागे ध्यान समाधी मोई ॥ बाहिर जुग की गम न होई ॥		राम
राम	त्यागी माया बन मध बासा ॥ मेरे ओर नही कुछ आसा ॥११॥		राम
राम	जसे जगाच्या योगीला भृगुटीच्या ध्यान समाधीत गेल्यावर बाहेरच्या जगाचे काही ही		राम
राम	ध्यान राहत नाही तसेच मला अखंडीत विज्ञान ध्यान समाधी लागल्या कारणाने		राम
राम	होणकाळाचे जराही ध्यान राहत नाही जसे जगाचा योगी सर्व प्रकारची माया त्यागून		राम
राम	वनात वास करतो व त्याला मायेच्या सुखांची कोणती आशा राहत नाही.याचप्रकारे मी		राम
राम	त्रिगुणी मायेला त्यागून निरंजन वनात वास केला आहे व मला त्रिगुणी मायेच्या सुखांची		राम
राम	कोणती आशा राहिली नाही.॥११॥		राम
राम	अेसा अबदू जोग कमाऊं ॥ माया छोड सुन्न मे जाऊं ॥		राम
राम	सुन्न मे बास करूं मे जाई ॥ अनहृद नाद बजाऊं माई ॥१२॥		राम
राम	अशाप्रकारे हे अबदू मी पूर्ण योग कमविला आहे व त्रिगुणी माया सोडून सतस्वरूप सुन्न		राम
राम	मध्ये गेलो आहे व तेथे वास करीत आहे आणि शुन्यमध्ये अनहृद ध्वनि ऐकत असतो.		राम
राम	॥१२॥		राम
राम	अबदू हम जोगी नही जंवरे सारूं ॥ निर्भे बास किया हम बारू ॥		राम
राम	जब लग माया जो संग राखे ॥ तब लग जंवरो दावा भाखे ॥१३॥		राम
राम	हे अवदू मी असा योगी आहे की मी यमाच्या ताब्यात मध्ये राहिलो नाही.मी		राम
राम	होणकाळाच्या पलिकडे जो देश आहे,जेथे काळ पोहचत नाही अशा भयरहित देशात		राम
राम	निवास केला आहे. अरे अबदू जो पर्यंत जो कोणी आपल्या सोबत त्रिगुणी मायेला		राम
राम	ठेवेल तो पर्यंत यम म्हणजे त्याच्या वर आपला दावा बोलेल. ॥१३॥		राम
राम	माया त्याग निरंतर होई ॥ जंवरे जोर न लागे कोई ॥		राम
राम	अबदू तीन लोक माया बिस्तारा ॥ वाहाँ लग जंवरे जाळ पसारा ॥१४॥		राम
राम	त्रिगुणी मायेला त्यागून जो वेगळा होऊन जातो,अशा हंसावर यमाचा जोर लागत नाही		राम
राम	अरे अबदू त्रिगुणी मायेने ३ लोक १४ भवनात स्वतःचा विस्तार करून घेरून ठेवले		राम
राम	आहे.या कारणाने ३ लोक १४ भवनात यमाचा जाळ पसरलेला आहे.॥१४॥		राम
राम	जम सूं जीत सके नही कोई ॥ बिन माया त्याग्यां बिन सोई ॥		राम
राम	अबदू माया त्यागे तब डर भागे ॥ नेचळ हुवां सुरत सुन्न लगे ॥१५॥		राम
राम	त्रिगुणी मायेचे त्यागन केल्या शिवाय कोणी ही यमाशी जिंकू शकत नाही अरे अवदू		राम
राम	मायेचा त्याग कराल तेव्हाच यमाची भिती पळेल.त्रिगुणी मायेचे त्यागन केल्यावर हंस		राम
राम	निश्चल होऊन जाईल तेव्हा ही सुरत शुन्यमध्ये जाऊन लागेल. ॥१५॥		राम
राम	अबदू माया संग नेचळ को माई ॥ चलते पवन नीर थिर नाई ॥		राम
राम	माया घण दिष्ट कहाई ॥ इण संग प्राण बचे नही भाई ॥१६॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम अरे अबदू मायेच्या सोबत निश्चल कोण आहे?ते मला सांगा?जेव्हा हवा चालते तेव्हा पाण्यात लहरी येतात, तसेच मायेच्या सोबत हंसात पाची वासनांचे तरंग येत असतात. त्रिगुणी माया ही दृष्ट घणा सारखी आहे. दृष्ट घण हा विषारी प्राणी असतो. अशा दृष्ट विषारी घणाच्या संगतीने प्राण वाचत नाही. तसेच मायेच्या सोबत प्राण यमापासून वाचत नाही. ॥१६॥

राम माया अंग पत्थर को होई ॥ ओ सिर संमद तिरे नही कोई ॥

राम अबदू माया पत्थर आ छिटकावे ॥ काट न्याव भे पार लंघावे ॥१७॥

राम मायेचा स्वभाव दगडा सारखा आहे. जसे दगडाच्या नावेने कोणी समुद्रातून पोहचू शकत नाही. तसेच त्रिगुणी मायेचा संग करून कोणी भवसागरातून तरु शकत नाही माया ही दगडाच्या नावे सारखी आहे, तिला येथेच सोङ्ग द्यायला हवे आणि लाकडाच्या नावेचा उपयोग द्यायला हवा. ती लाकडाची नौका समुद्रातून पार करून देईल. ॥१७॥

राम माया म्रग जळ नीर कहाई ॥ धावत धावत रहया हराई ॥

राम अबदू धावत धावत बोहो दिन धाया । पच पच मुवा हात नही आया ॥

राम मृग जळ को मृग थ्हा न पावे ॥ माया माया केहे यूं जावे ॥१८॥

राम माया ही मृगजळा सारखी आहे. मृगजळ हे हरिणाला तहान मिटविणारे खरे पाणी दिसते. कडक उन्हाचे दिवस असतात चारी बाजूला रेताळ प्रदेश असतो. हरिणाला समजत असते. हरिणाला चारी बाजूला काही अंतरावर हे पाणी दिसत असते याकरीता पाणी पिण्याकरीता त्याला दूरवर दिसणाऱ्या पाण्याकडे धावतो. जसे जसे हरिण धावून धावून थकून जातो. थकून गेल्या नंतर ही पाणी मिळेल व तहान मिटेल या समजने खुप दिवसापर्यंत धावत राहतो. शेवटी मरून जातो, तरी ही शेवटपर्यंत पाणी हातात येत नाही आणि तहानलेल्याचा राहून जातो जसे हरिणाला शेवटपर्यंत पाण्याचा थांग मिळत नाही. ॥१८॥

राम अबदू गारे कीच धुपे नही कोई ॥ माया संग को निर्मळ होई ॥

राम ऊलटा मेल जमे फिर मांई ॥ गारे कीच धुपे कुछ नांई ॥१९॥

राम अरे अबदू शरीरावर गारा म्हणजे चिखल लागल्यावर चिखलाने गारा धुतला जात नाही उलट लागलेल्या गाऱ्याला गाऱ्याने स्वच्छ केल्यावर उलट जास्त मळ लागतो त्या ऐवजी निर्मल पाण्याने धुतल्यावर चिखल धुतला जातो आणि त्याला धुण्यास वेळ ही लागत नाही असेच मायेला त्यागण्याकरीता मायेचे योग, जप, तप, कर्मकांड, व्रत, एकादशी इत्यादी केल्याने माया त्यागली जाणार नाही. उलट मायेचे नवे कर्म हंसाच्या वर चढतील आणि काळ हंसाला अधिक जखडेल. ॥१९॥

राम अबदू निर्मळ जळ सूं धोवे कीचा ॥ धुपतां बार न लागे बीचा ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

धोवत धोवत निर्मळ होई ॥ माया त्याग रहयो युं कोई ॥२०॥

राम अरे अवदू शरीरावर लागलेला चिखल निर्मळ पाण्याने धुतल्यावर सर्व चिखल धुतला
राम जातो आणि त्याला धुण्यास वेळही लागत नाही असेच हंसांच्या सोबत चिखला सारखी
राम माया लागली आहे या मायेला म्हणजे ५ आत्मा आणि मन धुण्यकरीता निर्मख
राम (ने:अक्षर)ने धुवाल तर ते सहजतेने निघून जाईल आणि त्या ५ आत्मा, मनाला
राम हंसापासून वेगळे करण्यास वेळही लागणार नाही असा तो निर्मळ होऊन जाईल आणि
राम अशा मायेचा त्याग करून कोणी या होणकाळात राहिल का? ॥२०॥

अबदू माया के संग ओ दुःख पावे ॥ उलटा काट लोहो कूं खावे ॥

छीजत छीजत बोहो छी जाया ॥ माया संग नही निर्मळ कवाया ॥२१॥

राम जसे लोखंडाला गंज लागतो, तो गंज लोखंडाला खातो, खाता-खाता ते लोखंड क्षीण
राम होऊन जाते खुप दिवसांपर्यंत खात राहिल्या कारणाने लोखंडाचे अस्तीत्वच राहत
राम नाही, ते मातीमध्ये पूर्ण मिटून गेलेले असते जसे ते लोखंड गंजामुळे वाढत तर नाही
राम परंतु पूर्ण मिटून जाते. ॥२१॥

अबदू ले लोहा माटी मिल जावे ॥ जे वो काट घणा दिन खावे ॥

नीबी धुळे बधे कुछ नाही ॥ युं माया संग प्राणी कुवाई ॥२२॥

राम हा लोखंडाचा गंज खुप दिवसांपर्यंत खात राहिल्या कारणाने लोखंडाचे अस्तीत्व राहत
राम नाही ते मातीत पूर्ण मिळून जाते जसे लोखंड गंजामुळे वाढत तर नाही, परंतु पूर्ण मिटून
राम जाते असेच हंसा सोबत कर्मरूपी गंज असल्याकारणाने तो कर्मरूपी गंज हंसाला
राम काळाच्या मुखात ठेवतो. ॥२२॥

अबदू निर्मळ जळ सो निर्मळ कहाई ॥ माया कीच मिले तब माई ॥

पंछी जीव नही पीवे कोई ॥ उलटी जळ की निंद्या होई ॥२३॥

राम अरे अवदू निर्मळ पाण्याला निर्मळ म्हणतात चिखल मिळालेल्या पाण्याला निर्मळ पाणी
राम नाही म्हणत अशा खराब पाण्याला पक्षी किंवा कोणता जीव पित नाही, उलट पाणी
राम खराब आहे, अशी पाण्याची निंदा करतात. ॥२३॥

अबदू माया संग कबु नही कीजे ॥ सदा निरंतर ओसे रीजे ॥

माया संग चले नई कोई ॥ रुई आग लपेटी होई ॥२४॥

राम अरे अवदू त्रिगुणी मायेचा संग कधी करु नये. नेहमी मायेपासून वेगळे होऊन रहावे. जसे
राम कापूस लपेटलेल्या आगीच्या लपेटमध्ये टनच्या टन कापूस जळून भस्म होऊन जातो
राम तसेच मायेच्या सोबत प्राण जळून भस्म होऊन जातो. ॥२४॥

अबदू माया सब ले जुग भ्रमावे ॥ ऊपजे खपे पार नही पावे ॥

माया के संग तिरहे कोई ॥ जुग मे लोय रहे नही सोई ॥२५॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम अरे अवदू ही माया सर्व जगाला खोटे सुख दाखवून भ्रमित करते.याकारणाने जग मायेत अटकून जाते,उपजते,खपते आहे परंतु मायेच्या संगाने भवसागर पार होत नाही जर मायेने तिरला असता तर या संसारात लोक कोणीही राहिला नसता. ॥२५॥

राम अबदू जळमे फेस न कोरा छावे ॥ या बिध मन मानण नही आवे ॥

राम माया संग्रह बंध्यो सोई ॥ मुख सूं के में न्यारा होई ॥२६॥

राम अरे अवदू पाण्यात बसून कोरा कोण राहिल ?अशाचप्रकारे ज्याने माया संग्रह केली ते मायेत बांधलेले आहेत ते मुखाने सांगतात की,मी मायेपासून वेगळा आहे हे वेगळा आहे,हे सांगणे माझे मन मानायला तयार नाही. ॥२६॥

राम अबदू माया अंग अग्नी को कुवावे ॥ घ्रित सिर दे थीणो क्युं रहावे ॥

राम माया संग नेचळ नई कोई ॥ मुख सूं बात बणावो सोई ॥२७॥

राम अरे अवदू मायेचे अंग अग्नीचे म्हणतात अशा अग्नीवर ठेवलेले तूप थीजलेले कसे

राम राहिल ?अशाचप्रकारे मायेच्या सोबत निश्चल कोणी कसे राहिल ?कोणी म्हणत मी

राम निश्चल आहे,तर ही मुखाने सांगण्याची गोष्ट आहे. ॥२७॥

राम अबदू काजळ का घर कीना ॥ माहे डेरा निस दिन दीना ॥

राम कब लग जतन करे नर कोई ॥ दिन दिन बस्तर काळा होई ॥२८॥

राम अरे अवदू काजळाचे घर बनविले आणि त्याच्यात रात्रंदिवस डेरा टाकून राहतो.अशा

राम घरात वस्त्रांना डाग लागायला नको पाहिजे म्हणून कितीही वस्त्रांचे जतन केले तरी ही

राम दिवसें दिवस वस्त्र काळे होत जातील अशाप्रकारे मायेच्या सोबत मन मायेत गेल्या

राम शिवाय राहत नाही. ॥२८॥

राम अबदू माया संग मन माने नाही ॥ ज्यूं सूरज संग बादळ छाही ॥

राम दिन दिन तेज उजास मिटावे ॥ युं माया संग प्राण कुवावे ॥२९॥

राम अरे अवदू जसे सूर्याचे तेज ढग खाऊन जातात,अशाचप्रकारे मायेच्या सोबत प्राण

राम स्वतःच तेज गमवून देतो आणि मायावी होऊन जातो. ॥२९॥

राम हो स्वामीजी काळा बादळ कुवावे ॥ तब ही मेहा बोहो बरसावे ॥

राम धोळा बादळ डांफर होई ॥ तिण मे छाट पडे नही कोई ॥३०॥

राम अवदू त्रिगुणी मायेत काय दुःख आहे हे समजू शकत नाही त्याला कुटुंब परिवार,

राम व्यवहार याच्यात दुःख दिसते आणि त्रिगुणी मायेत सुख दिसते.या कारणाने ढग

राम सूर्याला खातो हे तो समजत नाही.उलट काळे ढग येतात तेव्हा खुप पाणी पाडतात

राम तसेच सूर्याच्या आडवे पांढरे ढग राहतील तर पाण्याचा एक थेंब ही पडत नाही.अशी

राम समज बनवून आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांच्या सोबत संवाद करतो. ॥३०॥

राम हे अबदू तेली तिल कूं पीले भाई ॥ पेरण कपडा दूर रहाई ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राखत राखत मेला होई ॥ दिन दिन चीगट लागे सोई ॥३१॥

आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज शांतपणे पुढे समजावतात की, अरे अवदूतेली तीळाला पिळून तेल काढतो तेव्हा शरीरावर घातलेले कपडे दूर ठेवतो कपडे दूर ठेवता ठेवता त्या तेलीचे कपडे तेलगट होऊन जातात दिवसेंदिवस त्या सर्व कपड्यांना तेलाचा चिकट लागून जातो. ॥३१॥

हो स्वामीजी चीगट को कुछ बिगडे नाई ॥ कपडा वे कुवावे कुवाई ॥

फाट फूट खांख मिल जावे ॥ तब कहो चीगट कहाँ रहावे ॥३२॥

यावर ही अवदू मूळ गोष्ट आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज काय सांगतात ते समजत नाही आणि सहज उत्तर देतो की, स्वामीजी कपडे चिकट होऊन गेले तर त्याच्याने त्या चिकट कपड्यांचे काय बिघडले? ज्या कपड्यांना चिकट डाग लागला नाही, त्याला ही कपडाच म्हणतात आणि तेलाने चिकट डाग लागला त्याला ही कपडाच म्हणतात हे दोन्ही तेलाने चिकट होऊन गेलेले आणि चिकट न झालेले हे दोन्ही ही कपडे फाटून-तुटून मातीत मिळून जातील तेव्हा या कपड्यांचा चिकटपणा कोठे राहिला, हे सांगा? ॥३२॥

हे अबदू माया संग कबू नही लहिये ॥ ज्ञान सुणे सुण नेचळ रहिये ॥

हो स्वामीजी माया अंग किसबण का होई ॥ इण संग दाद न पावे कोई ॥३३॥

अरे अवदू मायेचा संग कधी करु नको, ज्ञान ऐकून निश्चल रहा या मायेचा स्वभाव वेश्ये सारखा आहे या वेश्येचा संग करणाऱ्याला दाद कोठे ही मिळत नाही. (तसेच या मायेच्या संगाने दाद कोठे ही लागत नाही.) ॥३३॥

किसबण कें संग जो कोई जावे । मन की आसा जाय बुझावे ॥

वा उन को कुछ लेवे नाही ॥ आवे जेसा पाणा जाई ॥३४॥

हो स्वामीजी, कोणी वेश्येचा संग करण्यास जातो, तर तो तेथे जाऊन मनाची आशा मिटवतो ती वेश्या त्याचे काही घेत नाही. (तो आपली आशा मिटवून) जसे येतो, तसेच परत चालला जातो. ॥३४॥

हो स्वामीजी माया मन की बास गमावे ॥ भीड़ पड्या मे आडी आवे ॥

माया माण लगावे सोई ॥ जो नर पल्ले माया होई ॥३५॥

अवदू आदि सतगुरु महाराजांना सांगतो की, माया मनाची आशा मिटवते आणि कोणते संकट पडल्यावर किंवा कोणते काम पडल्यावर कामात येते. या मायेचा उपयोग म्हणजे उपयोग घेण्यात खर्च करायला पाहिजे. ज्याच्या जवळ माया आहे म्हणजे रुपये-पैसे आहे त्या सर्वांनी उपयोग घेण्यात खर्च करून द्यायला हवे. ॥३५॥

हे अबदू आ माया देणी नही आवे ॥ अपनी कर बोहो गांठ घुळावे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

जो कुछ बिंदे इनके माई ॥ रोवत रोवत सब दिन जाई ॥३६॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, हे अवदू ही माया दिली जात नाही, या
राम मायेला आपले बनवून खुप प्रयत्नाने आपल्या गाठीला बांधून ठेवतात कोणत्या कारणाने
राम जमा केलेली माया कमी होऊन गेली किंवा संपून गेली त्या मायेसाठी रडत-रडत सर्व
राम दिवस व्यतीत होतात. ॥३६॥

राम हे अबदू अपणे गुण मेले नही कोई ॥ देवत दाणु सबही होई ॥

राम यूं माया हे सब मोहो पसारा ॥ जाणेगा कोई जाणण हारा ॥३७॥

राम जसे देव असो किंवा राक्षस हे कोणीही आपला गुण सोडत नाही, तसेच ही माया आपला
राम मोहाचा गुण सोडत नाही. या मायेच्या मोहाच्या पसाऱ्याला कोणी एखादाच जाणणारा
राम असेल तोच जाणेल. ॥३७॥

राम हो स्वामीजी जाणे सो कुछ डरहे नाही । अपणी नार पुरुष घर माही ॥

राम आ माया हे हरि की दासी ॥ हरजन की नित करे खवासी ॥३८॥

राम हो स्वामीजी, जो जाणेल की ही माया मोहित करून घेते, तो घाबरणार नाही. तो सावधान
राम राहिल ही माया ब्रम्हची स्त्री आहे आणि ही ज्याच्या घरात आहे त्या घरात मायेचा
राम पति ब्रम्ह भक्ती घरात असल्याने मायेचे काय भय आहे तसेच तिचा पति घरात
राम असल्या कारणाने ती दुसऱ्याला मोहितच करणार नाही. ॥३८॥

राम हरजन कुं कुछ डर हे नाही ॥ जिन के शिर सम्रथ हे साई ॥

राम साई की आद सरीरी ॥ या ने: छे हे जना की चेरी ॥३९॥

राम ही माया हरीची दासी आहे आणि हरीजन(भक्त) आहे त्यांची सेवा चाकरी ही माया
राम नित्य करत असते याकारणाने हरीजनाला या मायेची काही ही भिती नाही ज्या
राम संताच्या डोक्यावर समर्थ स्वामी म्हणजे ब्रम्ह आहे त्याला मायेचे बिलकुल भय नाही
राम साईची ही अर्धशरीरी आहे तसेच भक्तांची निश्चितच दासी आहे. ॥३९॥

राम हे अबदू औसा चिरत बतावे आई ॥ हरजन कुं हर देह बिसराई ॥

राम पेला होय कर औसी आवे ॥ बस हुंवा पीछे छिटकावे ॥४०॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज अवदूला सांगतात की, ही माया हरीजना जवळ
राम येऊन असे भारी चरित्र सांगते की, हरीजनाला हरलाही भुलवून देते. आधी तर ही माया
राम दासी बनून येते, नंतर तो भक्त वश होऊन गेल्यावर त्या भक्ताला ही माया झिडकवून
राम देते. ॥४०॥

राम हे अबदू पेली आदर बोहो बिध कर हे । हंस हंस कर पाँवा तले धर हे ।

राम जब लग नही बिप ले होई ॥ तब लग यारे करे हे सोई ॥

राम जग ही जन माया सुख पावे ॥ निरआदर तब ही कर जावे ॥४१॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम अरे अवदू ही माया भक्ताचा खुप तळेने आदर करते याकारणाने तो भक्त हसून-हसून मायेच्या पायाचा दास बनतो. जोपर्यंत तो भक्त मायेच्या वशमध्ये होत नाही, तोपर्यंत ही माया संतांच्या मनाच्यासारखे सर्व मान्य करते परंतु जेव्हा तो संत मायेच्या सुखाच्या वश होऊन जातो, मायेच्या सुखाशिवाय राहू शकत नाही, तेव्हा तिच माया भक्ताचा निरादर करून जाते. ॥४१॥

राम हो स्वामीजी आदर घट सी तब क्या बटसी ॥ वे तो बेका वेही रेसी सोई ॥

राम तज उलटी होय जावे माया ॥ तब ही पूरण होई ॥४२॥

राम यावर अवदू म्हणतो, माया संतांचा निरादर करून गेल्यावर संतांचा आदर घटला तर संतांचे काय बिघडले? ते संत तर जसे आहे ते तसेच्या तसे राहून जातील उलट जेव्हा माया संताला सोडून जाईल तेव्हा संत पूर्ण संत होऊन जातील. ॥४२॥

राम हो स्वामीजी माया तजिया लारे आवे ॥ पीछा मेले नाही ॥

राम आपी प्रहरिया पच पच जावे ॥ तब दावा नही मांही ॥४३॥

राम हो स्वामीजी, संत जेव्हा मायेचा त्याग करतात, तेव्हा ही माया संतांच्या मागे-मागे येते तेव्हा त्या मायेला पलटवू नका, मायेला सोबत येऊ द्या तिचा परित्याग केल्याने ती माया आपल्या मनाने पचून-पचून परत चालली जाते तेव्हा याच्यात मायेचा संतावर दावा राहत नाही. ॥४३॥

राम हो स्वामीजी दीया लीया जे कोई जावे ॥ तो निर भागन रहे कोई ॥

राम ज्यां त्यां आंण पहूऱ्ये माया ॥ तब ही दुखिया होई ॥४४॥

राम हे स्वामीजी, माया आली आणि त्या मायेला कोण्या दुसऱ्याला देत घेत राहिले तर संसारात भाग्यहिन कोणी ही राहणार नाही. ॥४४॥

राम हे अबदू जांहाँ नही सीत धाम नही छाया ॥ ज्यांहाँ हम देव निरंजन पाया ॥

राम सिव सगती मन माया नाई ॥ ज्यांहाँ हम मिले निरंजन साई ॥४५॥

राम हे अवदू जेथे शीत सतोगुण नाही धाम म्हणजे तमोगुण नाही आणि छया म्हणजे रजोगुण नाही हे तिन्ही गुण नाहीत त्या जागेवर आम्ही निरंजन देवाला प्राप्त केले आहे.

राम १) होणकाळ ब्रम्ह(कालस्वरूप)

राम २) सतस्वरूप निरंजन(साहेबस्वरूप)

राम दोघांनाही इंद्रिय नाही परंतु जेथे शिवब्रम्ह, शक्ती, पारब्रम्ह इच्छा व मन, ५ आत्मा हे काहीही नाही आहे त्या सतस्वरूपी निरंजनला प्राप्त केले आहे जो सर्वांना सुख देतो अशा स्वामीला भेटा. ॥४५॥

राम हो स्वामीजी जां हे सीत धाम हे छाया ॥ जां हे सिव सक्ति मन काया ॥

राम माया बिना किसी बिध जावे ॥ किसमे मिले क्या नाव धरावे ॥४६॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम हो स्वामीजी जेथे शीत सतोगुण नाही.धाम तमोगुण नाही तसेच छया म्हणजे रजोगुण नाही.जेथे शिवब्रह्म म्हणजे पारब्रह्म नाही,जेथे शक्ती म्हणजे इच्छा नाही,जेथे मन ५ आत्मा नाही,तेथे मायेच्या शिवाय कोणत्या विधीने जाता येईल?आणि तेथे कोणाशी भेटून काय नाव ठेवले जाईल? ॥४६॥

राम अबदू मन निजमन होय जावे ॥ तब ले माया सब छिटकावे ॥

राम हंसा पलट प्रमहंस होई ॥ या बिध नाय कहावे दोई ॥४७॥

राम हे अवदूया मनाचे निजमन होऊन जाते जे मायेत लागलेले मन होते ते सतस्वरूपात लागून जाते तेव्हा निजमन ही सर्व त्रिगुणी माया झिटकारून देतो.मग त्या हंसाचा पलटून परमहंस होऊन जातो.यात-हेने दोन नाही म्हणवत?यात-हेने जीव व ब्रह्म दोन नाही म्हणवणार. ॥४७॥

राम हो स्वामीजी घणो माया करणो माया ॥ उलट पलट सोई माया ॥

राम ओ सब भेद तबे सिर स्वामी ॥ माया मज बताया ॥४८॥

राम हे स्वामीजी शरीर धारण करणे ही मायाच आहे आणि क्रिया-करणी आहे ती ही मायाच आहे आणि उलटते आणि पलटते ही सर्व माया आहे हा सर्व भेद येईल तेव्हा याच्यावर स्वामी आहे ते ही मायेतच सांगितले आहे. ॥४८॥

राम हे अबदू माया नांव मिटावे ॥ तब जन चल चोथे पद जावे ॥

राम तीन लोक मे तिरणु माया ॥ चोथे पद निरंजन पाया ॥४९॥

राम हे अवदू मायेचे नाव मिटवतील तेव्हा जन चौथ्या पदात जातील.ह्या तीन लोकात (स्वर्ग, मृत्यु, पाताळात) त्रिगुणी माया ब्रह्मा रजोगुण, विष्णु सतोगुण आणि महेश तमोगुण यांना उत्पन्न करणारी त्रिगुणी माया आहे. यांनीच त्रिलोकाची रचना केली आहे. यांच्या पुढे जे आहे ते चौथे पद आहे. तेथे आम्हाला निरंजन मिळाले आहे. ॥४९॥

राम हो स्वामीजी त्रिगुण माया त्रिगुण काया ॥ इण मध बासा लीया ॥

राम इण बिन कहा करे को स्वामी ॥ जीव बिना क्या जीया ॥५०॥

राम अहो स्वामीजी, त्रिगुणी म्हणजे ब्रह्मा, विष्णु, महादेव हे त्रिगुणी मायेचेच आहे म्हणजे यांची उपज त्रिगुणी मायेपासून आहे आणि त्या त्रिगुणी मायेपासूनच शरीर बनले आहे आणि त्या शरीरात आम्ही राहतो.या शरीराच्या शिवाय कोणी काय करेल?आणि शरीर जीवाच्या शिवाय जिवंत राहिल का? ॥५०॥

राम हे अबदू जीव जांहाँ लग जोखा भारी ॥ माया संगम होई ॥

राम जम की त्रास रहे शिर ऊपर ॥ बच न सकके कोई ॥५१॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, हे अवदू जोपर्यंत जीव म्हणजे या जीवाच्या सोबत ज्या ५ आत्मा आहेत ही माया आणि त्रिगुणी मायेचा संग होऊन जातो आणि

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	जो पर्यंत हा जीव त्रिगुणी मायेचा संग करेल तोपर्यंत याच्याने कर्म होत राहतील आणि कर्मच्या कारणाने जीवाच्या शिरावर यमाचा त्रास राहिल त्या त्रासापासून कोणी ही वाचणार नाही. ॥५१॥		राम
राम	हो स्वामीजी माया मर हे माया गिर हे ॥ माया जन्म धरावे ॥		राम
राम	माया बिना कहा को कर हे ॥ सो मोय भेद बतावे ॥५२॥		राम
राम	हे स्वामीजी, मायाच मरते आणि मायाच पद्ते आणि मायाच जन्म धारण करते. मायेच्या शिवाय कोणी ही काय करेल? हा भेद मला सांगा. ॥५२॥		राम
राम	बस्ती माया बन भी माया ॥ माया गिरवर होई ॥		राम
राम	माया बिना कहां पग धर हो ॥ भेद बतावो मोई ॥५३॥		राम
राम	वस्ती आहे ती ही माया आहे आणि वन हे ही माया आहे आणि कोणी पहाडांवर जाऊन राहिल तर ते ही मायाच आहे. मायेच्या शिवाय पायच कोठे ठेवाल? याचा मला भेद सांगा? ॥५३॥		राम
राम	बोले माया चाले माया ॥ ध्यान धरे सो माया ॥		राम
राम	क्रणी कर्म बिचारे स्वामी ॥ सब माया मज आया ॥ ५४ ॥		राम
राम	बोलतो ती ही माया आणि चालतो ती ही माया तसेच ध्यान करतो ते ही मायेचेच आहे. कोणी करणी करतात आणि कर्म करण्याचा विचार करतात ती मायाच आहे. हे स्वामीजी, ही तर सर्व मायाच आहे. ॥५४॥		राम
राम	हे अबदू जन्म धरे जहां लग धोका ॥ सच्चा नही होई ॥		राम
राम	देतां देतां सब दे चूके ॥ तब खत फाटे सोई ॥५५॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात, हे अवदू, जोपर्यंत जन्म धारण करत राहशील तोपर्यंत धोका राहिल अशा धोक्यात राहणे खरे नाही जसे आपल्या वरचे कर्ज आहे ते देता सर्व कर्ज देऊन देतील तेव्हाच दस्तावेज फाटतील. बिना कर्ज दिल्या दस्तावेज कधी फाटणार नाही. ॥५५॥		राम
राम	अबदू त्यागत त्यागत सब ही त्यागे ॥ जो त्यागण की धारे ॥		राम
राम	बिन दीया बिन क्यूं कर चूके ॥ किस बिध करज उतारे ॥५६॥		राम
राम	हे अवदू मायेचे त्यागन करण्याचे मनात धारले तर त्याग करता-करता सर्व माया त्यागली जाईल. विना त्यागल्याने ती माया कशी त्यागली जाईल. जसे कर्ज दिल्या शिवाय कसे चुकते होईल आणि कोणत्या विधीने कर्ज उतरविले जाईल. ॥५६॥		राम
राम	हो स्वामीजी फिरता फिरता बो फिर थाको ॥ मार मांस नही खावे ॥		राम
राम	यूं माया हाथा कर ठेले ॥ सेजा रचा क्वावे ॥५७॥		राम
राम	हे स्वामीजी, आपल्यावर ज्याचे कर्ज आहे तो मागण्याकरीता फिरत-फिरत खुप दिवसां-		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पर्यंत फिरेल आणि फिरता-फिरता स्वतःही थकून जाईल.त्याचे देणे आम्ही नाही दिले तर तो आम्हाला मारून आमचे मास तर नाही खाणार?अशाप्रकारे मायेला हातांनी वारंवार ढकलल्यावर सहजच ती आम्हाला सोडून देईल. ॥५७॥

राम हे अबदू या बिध बात मन नही आवे ॥ बिन दीया किम चूके ॥

राम त्याग्यां बिना नही बल होवे ॥ मेल धोवण क्यूँ ढूके ॥५८॥

राम हे अवदू यात-हेच्या गोष्टी माझ्या मनाला चांगल्या वाटत नाही कर्ज तर देण्यानेच

राम चुकते होते?दिल्याशिवाय कसे चुकते होईल?व कर्ज दिल्याशिवाय कर्जात अटकलेला मनुष्य बलवान होत नाही.सदा भयात राहिल. ॥५८॥

राम हो स्वामीजी डर हे सो तो छिपति फिर हे ॥ चवडे कबु न आवे ॥

राम जब तब दाव पडेगो स्वामी ॥ दूरी शिरे भुगतावे ॥५९॥

राम हे स्वामीजी,जो घाबरेल तो तर लपत फिरेल व जो घाबरतो तो बाहेर कधी येणार

राम नाही जेव्हा कधी कर्जवाल्याचा डाव पडेल तेव्हा तो कर्जवाला त्याला दुप्पट भोगवेल. ॥५९॥

राम हे अबदू आगम दावा सब ही देहे ॥ नवा फेर नही कर हे ॥

राम सेज बिरत मे सुख दुख सारा ॥ भुगतर दूरा धर हे ॥६०॥

राम अवदू आधीचे जे देणे आहे ते सर्व देऊन देतात म्हणजे की तुम्ही या मनुष्य देहाच्या

राम सोबत जितके ही सुख-दुःख आणले आहे ते सर्व सहजात भोगून घ्या आणि पुन्हा

राम नविन देणे करु नका म्हणजे ज्याच्याने पुन्हा नविन कर्म बनणार नाही अशा भक्तीला

राम तुम्ही धारण करा. ॥६०॥

राम हो स्वामीजी लुंकियां छिपीयां बचे न कोई ॥ च्यार दिना का सारा ॥

राम ने: चे आंण मिलेगा चोडे ॥ तब नहीं छुटण हारा ॥६१॥

राम हे स्वामीजी,लपण्या आणि छिपण्याने कोणी वाचणार नाही,(लपणे-छपणे)चार दिवसाचा

राम सहारा(आसरा)आहे.निशितच केव्हा ना केव्हा स्पष्ट रुपाने बाहेर येऊन पकडला

राम जाईल,तेव्हा मग पुढे नाही सुटणार(लपून-छपून)राहिल्याने सुटणार नाही.कधी ना कधी

राम हातात येईल,तेव्हा परत सुटणार नाही. ॥६१॥

राम हे अबदू वे त्रिगुण के निरगुण रेणा ॥ त्रिगुण मे सब होई ॥

राम त्रिगुण छोड चल्या पद चोथे ॥ त्यां नही केणी कोई ॥६२॥

राम हे अवदू,तुम्ही त्रिगुणात रहा किंवा निर्गुणात रहा त्रिगुण म्हणजे ३ लोक १४ भवन आणि

राम निर्गुण म्हणजे ३ ब्रह्मचे १३ लोक त्रिगुणात राहिल्यावर म्हणजे जप,तप,व्रत,योग,उपवास,

राम एकादशी,ब्रह्मा,विष्णु,महेश,वेद,गीता,शास्त्र,पुराण,भागवत यांच्यातील क्रिया करण्या

राम केल्याने सर्व काही होते म्हणजे या सर्व मायावी भक्त्यांनी कर्म बनतात आणि

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम याकारणाने बदले घेणे-देणे पडतात म्हणजे वारंवार ८४,००,००० योनीमध्ये सुख-दुःख भोगण्याकरीता यावे लागते आणि जेव्हा तुम्ही त्रिगुणला सोङ्गन म्हणजे स्वर्गलोक, मृत्युलोक, पाताळलोक, यांना सोङ्गन चौथ्या पदात(सतस्वरूप आनंदपद)गेल्यावर तेथे कोणते बदले घ्यावे-द्यावे लागत नाही. ॥६२॥

राम हो स्वामीजी जब लग काया तब लग केणा ॥ जब लग सुंणणा होई ॥

राम देह पडया सुं सुणे न सीखे ॥ सो तम शिरे संजोई ॥६३॥

राम हे स्वामीजी, जोपर्यंत ही काया आहे तोपर्यंत बदला घेण्या-देण्याची रीत आहे. जोपर्यंत काया आहे, तोपर्यंतच ऐकणे होईल हा देह पडून गेल्यावर कोणाचे ऐकले ही जात नाही. तसेच काही शिकले ही जात नाही हे तुम्ही चांगल्या प्रकारे पहा. ॥६३॥

राम हे अबदू देह छतां नही आवे बासा ॥ दिष्ट न देखे काई ॥

राम श्रवण साद सुणे नही ऊऱ्ची ॥ कहो हंस कांहा जाई ॥६४॥

राम हे अवदू हा देह होता तोपर्यंत तर पोहचला नाही आणि काही दृष्टीने पाहिले नाही आणि कानांनी किती ही उंच स्वराने आवाज दिला तरी ही ऐकला नाही आता सांगा तो हंस देह सुटल्यानंतर कोठे जाईल? ॥६४॥

राम अबदू निर्भ बासा काया मांही ॥ जा को भेदज लीजे ॥

राम इन मे जाय मिले पद चोथे ॥ जनम जूण नही दीजे ॥६५॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज अवदूला सांगतात की, हे अवदू ज्यांनी या मनुष्य देहात निर्भय पद=सतस्वरूप आनंदपदाची प्राप्ती केली आहे याकारणाने हे संत या कायेत निर्भय होऊन राहतात आणि या शरीरातच चौथ्या पदात(सतस्वरूप आनंदपदात) जाऊन मिळतात, अशा संतांचा तुम्ही भेद घ्या मग असे जे संत आहेत ते चौथ्या पदात गेल्यावर पुन्हा ८४,००,००० योनी मध्ये जन्म घेत नाही. ॥६५॥

राम हो स्वामीजी निर्भ बासा काया मांही ॥ बाहिर क्या छिटकावे ॥

राम बेरी गांव जाहां नही जाणो ॥ भे डर क्युं उपजावे ॥६६॥

राम हे स्वामीजी, जे कायेमध्ये निर्भय होवून राहतात, ते बाहेर काय सोङ्कात बाहेर वैच्यांचे (काम, क्रोध, लोभ, मोह, मत्सर) गाव आहे तेथे जाऊ नका. त्यांच्या गावाला जाऊन भय म्हणजे भीती कां उपजावी. ॥६६॥

राम हे अबदू डर चाल्यां में बो गुण भारी ॥ निरख निरख पग धरिजे ॥

राम काठा ठोकर लागे नाही ॥ खाड न कूवे पडिजे ॥६७॥

राम हे अवदू घाबरून चालण्यात खूप भारी गुण आहे. बघून-बघून पाय ठेवल्याने काटा व ठोकर लागणार नाही व खडळ्यात व विहिरीत पडणार नाही. ॥६७॥

राम अबदू डर चाले सो हात न आवे ॥ लुलिया काठ न तूटे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

झीणि खेह चढे शिर ऊपर ॥ ढल ढेकळ सब फूटे ॥६८॥

राम हे अवदूजो घाबरुन चालतो तो हातात म्हणजे धोक्यात येत नाही.जसे झाड भारी वादळाच्या कारणाने झुकून जातात ते तुटत नाही आणि बारीक धुळ जी आहे ती डोक्यावर जाऊन चढते आणि मातीचे मोठे ढेकळे हे कोणाच्या डोक्यावर न चढून मोठे बनून राहिल्याकारणाने पायांनी फुटतात.अशाप्रकारे धुळीसारखा बारीक होऊन जे राहतात ते लोकांच्या मस्तकावर चढतात आणि मोठे मातीचे ढेकळ्यासारखा मोठा बनून जो राहतो ते सर्वांच्या पायाखाली येऊन ठोकर खाऊन फुटतात. ॥६८॥

हो स्वामीजी फूट गया तब कहो क्या बिगडया ॥ तब ही झीणा होई ॥

च्यार दिना को ब्रत मान हे ॥ नेचे मिल मे सोई ॥६९॥

राम हो स्वामीजी,हे ढेकळे जेव्हा फुटून गेले तर त्यांचे काय बिघडले?ते सांगा.फुटून गेल्यावर ते आपोआप धुळीसारखे बारीक होऊन जातील.हे चार दिवसांचे मोठे बनून राहणे आहे,परंतु कधी ना कधी निश्चितच हे सर्व जमिनीच्या आत मिळून जातील. ॥६९॥

हो स्वामीजी च्यार दिनका आवण जावण ॥ ब्रत मान सो ब्रते ॥

नेचे ब्रम्ह एक ही स्वामी ॥ पचे काम कयुं श्रते ॥७०॥

राम हो स्वामीजी,चार दिवसांचे येणे जाणे आहे.हे मोठे होऊन राहणे जे आहे ते चार दिवसात मिटणे आहे.जसे जीव व ब्रम्ह एकच आहे मग पचून पचून जीवाला ब्रम्ह बनविण्यात काय अर्थ आहे? ॥७०॥

हे अबदू पचियां बिना छेह जुं दूरो ॥ बोहो दिन दुखिया होई ॥

दासु बिना दरद बोहो दुखिया ॥ कब लग भुक्ते कोई ॥७१॥

राम हे अवदूब्रम्हमध्ये मिळण्याचा महाप्रलयाचा दिवस खुप दूर आहे म्हणजे स्वतःच आपोआप ब्रम्हमध्ये जाऊन मिळण्याची वेळ खुप लांब आहे म्हणून पचून आधीच ब्रम्हमध्ये जाऊन मिळून जायला हवे नाही तर खुप दिवसांपर्यंत दुःख भोगावे लागेल. ज्या तन्हेने वेदना झाल्यावर औषध नाही घेतली तर खुप दिवसांपर्यंत दुःखी रहावे लागते परंतु औषध घेतले तर बरे होण्यात खुप दिवस लागत नाही लवकर बरे होऊन जातात.अशाचप्रकारे ब्रम्हमध्ये आपोआप जाऊन मिळण्यात महाप्रलयापर्यंत कष्ट भोगावे लागतात. ॥७१॥

ज्याहाँ नही धूप धाम नही छाया ॥ ज्याहाँ हम देव निरंजन पाया ॥

सिव शक्ति मन माया नाही ॥ ज्यां हां हम मिले निरंजण साई ॥७२॥

राम जसे या होणकाळात ऊन धाम आहे आणि छाया आहे तसे सतस्वरूप आनंदब्रम्हमध्ये ऊन,धाम आणि छाया नाही आणि अशा जागेवर आम्हाला आत्म्याचा देव निरंजन देव

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	मिळाला त्या देशात जसे मायेमध्ये शिव आहे, शक्ती आहे तसेच मन आहे. अशी माया तेथे काहीच नाही तेथे जो निरंजन स्वामी आहे, त्याला आम्ही भेटलो. जो ध्वनिस्वरूप निरंजन देव आहे त्याच्याशी जाऊन मिळा. ॥७२॥		राम
राम	चंद अर सूर रेण नही तारा ॥ ज्यांहाँ हे आसन इडग हमारा ॥		राम
राम	ब्रम्हा नही गायत्री संगा ॥ धर्मराय नही काळज भंगा ॥७३॥		राम
राम	जसे या मायेत चंद्र आहे, सुर्य आहे आणि रात्र आहे असे त्या देशात नाही अशा जागेवर आमचे अडीग आसन आहे. जसे या मायेत आम्ही कधी पाताळात जातो. तर कधी स्वर्गलोकात जातो. तर कधी वैकुंठात जातो. अशाप्रकारे येथे आमचे आसन अडिग राहत नाही. तेथे येथल्यासारखे जसे ब्रम्हा आणि त्याच्या सोबत राहणारी गायत्री ही नाही आणि जसे या मायेमध्ये कर्म भोगण्याकरीता धर्मराय असतो, तसा धर्मराय ही नाही तसेच तेथे काळ कोणाचा भंग करीत नाही. ॥७३॥		राम
राम	लिछमी बिस्न नही अवतारा ॥ पवन चले नही जळ धारा ॥		राम
राम	गिर्वर पर्वत अष्ट न घाता ॥ कल नही ब्रत रुंख नही पाता ॥७४॥		राम
राम	जसे या मायेमध्ये लक्ष्मी आहे, विष्णु आहे आणि अवतार आहे. तसे तेथे नाही. तेथे मरणारा वायु तसेच मरणारे पाणी नाही मायेमध्ये जसे गिरवर म्हणजे पर्वत आहे, अष्ट धातु आहे तसे तेथे नाही. म्हणजे येथल्या सारखे कल्पवृक्षाच्या खाली जाल, कल्पना कराल तेव्हा ती पूर्ण होईल परंतु तेथे असे कल्पवृक्षाच्या खाली न जाता तो हंस जेथे आहे किंवा जेथे ही जाईल, तेथे जे सुख त्याला हवे ते त्याला मिळेल आणि दुसऱ्या वृक्षाची पान ही तेथे नाही. ॥७४॥		राम
राम	चिंत्रावण पारस जांहाँ नाही ॥ काम धेन नही दूजे मांही ॥		राम
राम	ज्यां नही हो रतना की माला ॥ ना कोई पेरे पेरण वाला ॥७५॥		राम
राम	येथे जसे चिंतामणी आहे, पारस आहे तसे तेथे नाही, परंतु चिंतामणी पासून मिळणारे सुख तसेच पारस पासून मिळणारे सुख मिळते. जसे स्वर्गात कामधेनू येथे रत्नांची माळा ही आहे आणि तिला घालणारे ही आहे, परंतु तेथे येथे जसे रत्नांची माळा आहे त्यापेक्षा अधिक म्हणजे विज्ञानी रत्नांची माळा आहे. ॥७५॥		राम
राम	जांहाँ नही कुन्ड अमीरस धारा ॥ कंवल सेंस दले नही बिस्तारा ॥		राम
राम	दिष्ट न मुष्ट आवे कोई नाही ॥ जांहाँ हम मिले निरंजण साई ॥७६॥		राम
राम	तेथे अमृताचे कुंड ही नाही आणि तेथे अमृताची धार ही नाही. अमृताच्या धारेने जे सुख मिळते त्यापेक्षा कैक अधिक सुख या सतस्वरूप आनंदपदात आम्हाला मिळते. ॥७६॥		राम
राम	आठू पुरी परो जन नाई ॥ सुभ नही असुभ न ब्यापे हे माई ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

पांच पचीसुं जान खेला ॥ ज्यांहाँ सिरजण हे आप अकेला ॥७७॥

राम तेथे अष्टपुरीचे प्रयोजन ही नाही जसे या मायेमध्ये आम्हाला शुभ कर्म आणि अशुभ कर्म लागतात तसे त्या देशात शुभ आणि अशुभ कर्म नाहीत, कारण की ज्यांना हे कर्म लागतात त्या ५ आत्माच तेथे नाही जसे या मायेत ५ तत्व(आकाश, वायु, अग्नी, जल, पृथ्वी) आणि २५ प्रकृती आहे. तसे तेथे ५ तत्व २५ प्रकृती नाही. या मायेत ५ तत्वाचे सुख विज्ञानाच्या आधाराने आम्हाला मिळते त्याहून कित्येक जास्त सुख त्या आनंदपदात आम्हाला निरंजन पासून मिळतील. तेथे तो सिरजनहार स्वतः एकटाच आहे. ॥७७॥

ज्यांहां नही पांच पचीसुं कोई ॥ मात पिता ओक नही होई ॥

च्यारूं खाण बाण बी नाई ॥ ज्यांहा हम मिले ॥ निरंजण साई ॥७८॥

राम जसे या मायेत ५ तत्व आणि ५ तत्वाच्या २५ प्रकृती आहेत. तसे तेथे नाही आणि तेथे राम ज्या त-हेने या होणकाळात पिता आणि माता आहे तसे तेथे माता आणि पिता नाही राम ज्यात-हेने या मायेमध्ये चार खाण(अंडज, उद्धिज, जरायुज, अंकुर) तेथे नाही कारण की राम तेथे जन्मणेच नाही आणि या माये सारखे चार वाणी परा, पश्यंती, मध्यमा, बैखरी आहे राम अशा चार वाणी तेथे नाही. तेथे विज्ञानवाणी आहे येथे जे ५ तत्व, २५ प्रकृती, माया आणि राम ब्रह्म, चार खाण, चार वाणी ज्या निरंजनच्या आधाराने आहे. अशा निरंजन परमात्म्याशी राम आम्ही तेथे जाऊन भेटलो. ॥७८॥

सातूं समंद नदी नही नाला ॥ जांहा नही मेघ ना ब्रसण वाला ॥

जमी बीज कोई बोवे नाई ॥ ज्यांहा हम मिले निरंजण साई ॥७९॥

राम ज्या त-हेने या मायेत सात समुद्र असतात, नदी नाले असतात तसे सात समुद्र आणि राम नदी तेथे नाही. जसे या मायेमध्ये मेघ आहे आणि वर्षा करणारे असतात तसे मेघ राम आणि वर्षा करणारा तेथे नाही. ज्यात-हेने येथे जमिनीत बी पेरतात. तसे तेथे जमिनीत राम बी पेरले जात नाही. येथे या नदी, नाले, मेघ, वर्षा आणि जमिनीत बी पेरणे या सर्वापासून राम जे सुख मिळते त्याहून कित्येक अधिक सुख तेथे आम्हाला मिळते या निरंजनाचा जो राम निरंजन आहे अशा निरंजनाशी आम्ही भेटलो. ॥७९॥

ज्यांहा नही रिष सिनका दिक कोई ॥ नारद मुनि शंकर नही होई ॥

पारबती नही परम सनेहा ॥ ज्यांहा हम मिले निरंजण देवा ॥८०॥

राम जसे या मायेत ऋषी आहे आणि सनकादिक(सनक, सनन्दन, सनातन, सनत्कुमार) हे ही राम आहेत. ज्यात-हेने या मायेमध्ये नारदमुनी आणि शंकर पार्वती आहे. तसे तेथे नारद, शंकर राम आणि पार्वती नाही. ॥८०॥

ज्यां हां नही ओक सूं दोय कुहावे ॥ ज्यां हा नही सुणे सुणण कूं जावे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ऊंच नीच का ज्यांहा नहीं बेरा ॥ करम कीट नहीं जम का घेरा ॥८१॥

राम

राम जसे या मायेमध्ये एका पेक्षा दुसरा मोठा म्हणतात आणि कोणी ऐकतो आहे, तर कोणी

राम

राम ऐकायला जातो आहे तसे तेथे एका पेक्षा दुसरा मोठा म्हणता येत नाही आणि कोणी

राम

राम ऐकतही नाही, कोणी ऐकवत ही नाही येथे जसे उच-निचचा भेद होतो, तसा उच-

राम

राम निचचा भेद तेथे होत नाही. सर्व एकसमान आहेत. तेथे सर्व आपल्या आपल्या सुखात

राम

राम मर्स्त राहतात. या मायेत हंसाच्या सोबतच्या ५ आत्म्याला कर्म लागतात आणि या

राम

राम कर्मामुळे यमाचा घेरा राहतो असे कर्म तेथे लागत नाही, कारण कर्म ज्याला लागतात

राम

राम त्या ५ आत्माच हंसासोबत नाही आणि कर्म नसल्याकारणाने कर्माचा कीट ही हंसाला

राम

राम लागत नाही आणि यमाचा घेरा ही राहत नाही. ॥८१॥

राम

राम चवदे पुरब बेद नही कोई ॥ ग्यानी पिन्डत ओक न होई ॥

राम

राम कथनी बकनी ज्यां नही सेवा ॥ ज्यांहा निरंजण देवस देवा ॥८२॥

राम

राम तेथे चौदा देह(१-मनाचा इंद्र, २-बुद्धीचा मन, ३-चित्ताचा नारायण, ४-अहंकाराचा

राम

राम शंकर, ५-डोळ्यांचा सूर्य, ६-कानांचा दिशा, ७-जिभेचा वरुण, ८-नाकाचा अश्विनी,

राम

राम ९-पायांचा आसीत, १०-त्वचेचा वायु, ११-शिळाचा प्रजापती, १२-गुदेचा यम, १३-

राम

राम वाणीचा वाक, १४-शब्दाचा उपेन्द्रीय) हे ही नाहीत आणि तेथे कोणतेही वेद नाही

राम

राम आणि तेथे कोणाची सेवा ही नाही तेथे निरंजन देव सदैव(नेहमी) राहतो. ॥८२॥

राम

राम ज्यांहा नही कथा भागवत कोई ॥ गीता पुराण ओक नही होई ॥

राम

राम सिध साधक ज्यांहा गुरु नही चेला ॥ ज्यां जन साध निरंजण भेला ॥८३॥

राम

राम ज्या त-हेने या मायेमध्ये कथा असते. भागवत व गीता, अठरा पुराण असतात. तसे तेथे

राम

राम मायेपासून(५२ अक्षरांनी) बनलेली मायेची कथा, वेद शास्त्र, पुराण आणि भागवत हे काही

राम

राम ही नाही तेथे ५२ अक्षर ज्याच्या आधारावर आहे, जे अक्षरात येत नाही, ती नेः अक्षर

राम

राम ध्वनी आहे या मायेत मायेचे पर्चे चमत्कार करणारे सिध्द आणि साधक आहे, तसे तेथे

राम

राम नाही. जसे या मायेत गुरु आहे, शिष्य आहे, तसे तेथे कोणी गुरु आणि शिष्य हे कोणी

राम

राम ही नाही तेथे कोणी कोणाचा गुरु नाही आणि कोणी कोणाचा शिष्य नाही, सर्व एकसारखे

राम

राम आहेत. तेथे सतस्वरूपी साधू(संत) आहे ज्यांच्या पूर्ण रोमारोमात तो निरंजन परमात्मा

राम

राम आहे. अशा निरंजनमध्ये साधू मिळालेले आहेत. ॥८३॥

राम

राम ज्युं जल मे जल बून्द समाई ॥ नदियां चली समंद मे आई ॥

राम

राम आडो पट न राखो कोई ॥ यूं जन मिल्या ब्रह्म में सोई ॥८४॥

राम

राम जसे पाण्यात पाण्याचा थेंब मिळतो, तेव्हा पाणी आणि पाण्याच्या थेंबात कोणता पडता

राम

राम राहत नाही म्हणजे पाणी आणि पाण्याचा थेंब हे वेगवेगळे राहत नाही आणि जसे नद्या

राम

राम वाहत येऊन समुद्राला मिळतात तेव्हा त्या नद्या आणि समुद्र या दोघांच्या मध्ये

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम कोणताही आडपट राहत नाही,ते एकसारखे होऊन जातात.ते वेगवेगळे नाही राहू शकत नाही त्याच तऱ्हेने जेव्हा कोणी साधू निरंजनमध्ये जाऊन मिळतो म्हणजे या मनुष्य देहात सतस्वरूप आनंदपदाची प्राप्ती करून घेतो,तेव्हा तो साधू म्हणजे संत आणि निरंजन(परमात्मा)यांच्यात कोणी आडपडदा ठेवू शकत नाही म्हणजेच ते एक होवून जातात अशातऱ्हेने सर्व जन(संत)सतस्वरूप पद(ब्रह्म)मध्ये जाऊन मिळतात. ॥८४॥
राम जन सुखराम धिन गुरुदेवा ॥ गुरु प्रताप मिले ओ भेवा ॥

धिन सुखराम पद तुम पाया ॥ तीन लोक चोथे पद आया ॥८५॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,ते गुरु धन्य आहेत की,त्या गुरुच्या प्रतापाने हा असा भेद मिळतो.म्हणजे जो ३लोक १४ भवन,३ ब्रह्मचे १३ लोक,यांच्या पुढचा जे निरंजनपद आहे जेथे ८४,००,००० लक्ष योनीचे दुःख नाही,गर्भाचे दुःख नाही,यमाचा त्रास नाही,म्हातारपणाचे दुःख नाही,जेथे फक्त सुखच सुख आहे,ते ही बिना मेहनतीचे,फुकटात,आज्ञाकारी सुख आहे अशा सतस्वरूप आनंदपदात मिळविले ते गुरु धन्य आहेत. ॥८५॥

मन की चोकी हे जुग माई ॥ निर्भे प्राण आद घर जाई ॥

देह लग मन की झाई आवे ॥ ब्रह्म साद घर ओक कुवावे ॥८६॥

राम हंसाच्या सोबत आदिपासून मन आहे मनाला ५ विषयांच्या सुखांची सदा चाहणा राहते मनाला जे सुख हवे ते जगात म्हणजे त्रिगुणी मायेतच मिळते.जो पर्यंत हंस जगात म्हणजे होणकाळात राहतो,तो पर्यंत मायावी योगीने कितीही प्रयत्न केले की त्रिगुणी मायेचे सुख घेणार नाही तरी ही त्याचे मन वारंवार त्या सुखांकरीता हंसाला तरसवेल शेवटी हंस थकून काळ त्याला दाबेल याकारणाने प्राण मायेमध्ये निर्भय राहू शकत नाही जेव्हा हंस(निर्भय)आद घरी जातो,तेव्हा त्या जीवाचे मन निघून जाते आणि तो साधू ब्रह्म बनून जातो.हा साधूचा हंस ब्रह्म आहे तो मन तसेच ५ आत्म्याचा मायेपासून मुक्त होऊन जातो,मग तो आवागमनात येत नाही.याकारणाने काळाची भीती नष्ट होऊन जाते हंस निर्भय बनून जातो.ही स्थिती त्याची आद घरात होते.आद घरात निरंजन साई हा ही ब्रह्म आहे,अमर आहे तसेच गेलेला प्राण ही ब्रह्म आहे,अमर आहे.असे साधू आणि सतस्वरूप ब्रह्म एक स्वभावाचे म्हणजे अमर स्वभावाचे म्हणवले जातात. ॥८६॥

निर्भे बास किया घर वांही ॥ साध ब्रह्म के अन्तर नांही ॥

जुग मे निरभय भे नही कोई ॥ जे जन मिल्या सुन मे सोई ॥८७॥

राम आद घर हे निर्भय वास आहे जेथे काळ नाही साधू आणि सतस्वरूप ब्रह्ममध्ये अंतर नाही. साधू म्हणजे प्राण सतस्वरूप म्हणजे अखंड ध्वनि ही ध्वनि साधूच्या प्राणात

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम पूर्णतः राहते म्हणून साधूमध्ये आणि सतस्वरुपामध्ये अंतर राहत नाही मायेच्या देशात त्रिगुणी माया ही मनात तसेच ५ आत्म्यामध्ये पूर्णत राहते, परंतु आत्म्यात राहत नाही. या कारणाने येथे जीवात व मायेत अंतर असते मायेला काळ खातो, म्हणून जीवाला काळाचे भय सदा राहते याकारणाने जीव जगात निर्भय कधी बनत नाही जे संत सुन्न म्हणजे अखंड ध्वनि मध्ये मिळाले तेच फक्त निर्भय होतात. ॥८७॥

राम महासुन्न मे जाय मिलावे ॥ ब्रह्म समायर ओक कुवावे ॥

राम जीव सीव का मेळा होई ॥ ज्हां हा ओक नही दूजा कोई ॥८८॥

राम महाशुन्य म्हणजे अखंडीत ध्वनित मिळाल्यावर अखंडीत ध्वनि ब्रह्म आणि प्राण ब्रह्म हे एक होऊन जातात महाशुन्नात जीव आणि शिवचे मिलन होते म्हणजे जीव आणि शिव म्हणजे सतस्वरूप साई एक होऊन जातात. हंसाच्या सोबत जे ५ आत्मा आणि मन आहे, त्याचात आहे. हंसामध्ये सतस्वरूप आधी पासून आहे. हंस आणि सतस्वरूप आधी पासूनच वेगळे नाही, परंतु मन आणि ५ आत्म्यामुळे हंस त्रिगुणी माया तसेच काळाच्या वश होऊन जातो हंसाच्या ५ आत्मा निघून जातात. तसेच मन निघून जाते म्हणून हंसापासून त्रिगुणी माया वेगळी होऊन जाते. त्रिगुणी माया सुटून गेल्याकारणाने होणकाळ ब्रह्म हंसापासून सुटून जातो. अशाप्रकारे ५ आत्मा मन तसेच त्रिगुणी माया ह्या तीन माया व होणकाळ ब्रह्म हंसापासून विभक्त होऊन जातात. हे सर्व निघून गेल्या कारणाने हंसासोबत आधी पासूनच हंसाच्या उरातच होता, परंतु मन, ५ आत्मा व त्रिगुणी मायेमुळे जे अंतर पडले होते, ते अंतर मिटून जाते. मन ५ आत्मा व त्रिगुणी मायेमुळे हंसाचा साहेबाचा एक जीवपणा बनत नव्हता. तो एक जीवपणा आद घरी पोहचताच बनून जातो. तेथे एक म्हणजे फक्त सतस्वरूप ब्रह्म आणि हंस ब्रह्म जसे समुद्रात मिठ विरघळल्यावर एक जीवता येते तशा स्थिती मध्ये राहतात. ॥८८॥

राम छाया मज समाय समावे ॥ जो देखे सो ब्रिछ बतावे ॥

राम छाया जीव रहे नही कोई ॥ उलट उदे सिर आवे सोई ॥८९॥

राम जसे वृक्षाची छाया मिटून गेल्यावर वृक्षच वृक्ष दिसतो तसेच हंसाचा जीवपणा मिटून गेल्यावर हंस मायावी न दिसता ब्रह्मच ब्रह्म दिसतो. ॥८९॥

राम ज्यूं ज्यूं सुरज ऊऱ्या चढ हे ॥ ज्यूं ज्यूं छाया घटती पड हे ॥

राम जब सूरज चल मज सिर आया ॥ तब सब छायाँ नाम मिटाया ॥९०॥

राम जसा जसा सूर्य उंच चढतो, तसे तसे वृक्षाची छाया घटते व जेव्हा सूर्य वृक्षाच्या शिरावर पूर्ण येतो तेव्हा फक्त वृक्ष दिसतो. छाया दिसत नाही. अशाप्रकारे छायेचे अस्तीत्व मिटून जाते. ॥९०॥

राम यूं ग्यान उदे रसणा लिव लागे ॥ बंकनाळ की बारी जागे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

सुरत शब्द ऊँचा चल आया ॥ छायाँ घटे ज्युँ जीव घटाया ॥११॥

राम तसेच सतस्वरूप ज्ञान हंसाना समजून गेल्याने तो रसनेने लीव लाऊन स्मरण करतो
राम त्या कारणाने सतशब्द हंसात प्रगट होतो. सतशब्द प्रगट झाल्यावर बंकनाळेचा रस्ता
राम उघडतो शब्दाच्या सोबत सुरतच्या आधाराने हंस निजघरी येतो. तेथे त्याच्या जीवपणा
राम पूर्ण मिटून जातो. ॥११॥

राम कंवल सेंस दल उन सिर आया ॥ जीव पणा सब खोज मिटाया ॥

राम सेजां बास जक्त के माही ॥ नेचे घर हम कीया वांही ॥१२॥

राम हजार पाकळीचे कमळ पार करतो, तोपर्यंत जीवपणा पूर्ण मिटून जातो. असा साधू
राम निश्चल घर म्हणजे अगम घर प्राप्त केल्यावर जगात निश्चल बनून जातो. तो जगात
राम सहज वृत्तीने जगतो. त्याची त्रिगुणी मायेच्या सुखांची चाहणा मिटून जातो. तो आपले
राम प्रारब्ध कर्म पूर्ण करण्याच्या प्रतीक्षेत राहतो. ॥१२॥

राम जब सुखराम मन मे आवे ॥ तब ही निजघर जाय समावे ॥

राम सन्तो माया ब्रम्ह तांहा अे दोई ॥ नेचे ब्रम्ह अेक ही होई ॥१३॥

राम असे साधू जगात म्हणजे संसारात सहजमध्ये राहतात. तसेच जेव्हा ते चाहतात तेव्हा
राम निजघर म्हणजे सतस्वरूपात समाधीत सामावतात. जगात माया तसेच ब्रम्ह दोन आहेत
राम आणि निजघर म्हणजे सतस्वरूपमध्ये फक्त सतस्वरूप ब्रम्हच ब्रम्ह आहे. शरीराने सर्व
राम संसाराचे कार्य करतात तसेच त्यांचा हंस दहाव्याद्वारात जेथे माया नाही तसेच काळ
राम नाही अशा जागी सतस्वरूप ब्रम्हमध्ये सामावतो. ॥१३॥

राम ज्युं तरवर की छाया क्वावे ॥ बिरछ अेक पण दोय दिखावे ॥

राम पंछी भूल गया सुख मांही ॥ छांयाँ तले बिरछ बन नांही ॥१४॥

राम परंतु वृक्ष स्वतः वृक्षाची छया जो वृक्षाच दिसते आहे असे दोन दिसतात पक्षी वृक्षाच्या
राम छयेत भुलून जातो. जेव्हा की वृक्षाची छया ही वृक्ष नाही. ही नश्वर आहे हा सूर्य
राम वृक्षाच्या डोक्यावर आल्यावर छया मिटून जाते, परंतु पक्षी अज्ञानी असल्या कारणाने
राम वृक्षाच्या छयेला सत्य मानून त्याच्यात रमतो. अशाप्रकारे जीव मायेला सत्य मानून
राम त्याच्यात रमतो माया ही महाप्रलयात मिटून जाते. ॥१४॥

राम छाँया छीन बिरछ हे आछो ॥ माया झूट ब्रम्ह हे साचो ॥

राम यूं अपणो सब श्रुप भुलायो ॥ ज्युं चल स्वान महल मे आयो ॥१५॥

राम जसे छया ही क्षीण होणारी आहे मिटणारी आहे असेच माया ही मिटणारी आहे आणि
राम ब्रम्ह नेहमीच राहणारा आहे. ॥१५॥

राम कांच महल मे आपी दीसे ॥ आपी भुषे आपही रीसे ॥

राम ज्युं ज्युं तामस बहो बिध लावे ॥ ज्युं उनमे बोहो रोस दिखावे ॥१६॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जीवाला मी ब्रम्ह आहे, माया नाही हे कसे समजते? यावर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी उदाहरण दिले आहे— कुत्रा काचेच्या महालात येतो. काच महालात सर्वत्र त्याचे प्रतिबिंब दिसते. कुत्र्याचा स्वभाव आहे, त्याला समोर कुत्रा दिसला तर तो त्या कुत्र्यांवर भुंकत राहतो भुंकून भुंकून रीस जतावतो, क्रोध जतावतो. काच महालात गेलेल्या कुत्र्याच्या समोर दुसरा खरा कुत्रा नाही. त्याच्या समोर त्याचे प्रतिबिंब दिसून राहिला आहे. त्या प्रतिबिंबाला खरा कुत्रा समजून त्या प्रतिबिंबावर भुंकत राहतो. जसा हा भुंकतो तसेच प्रतिबिंब ही भुंकतांना दिसते तर त्याला दिसते की दुसरा कुत्रा ही माझ्यावर भुंकून राहिला आहे. क्रोध करून राहिला आहे, रिस करून राहिला आहे. ॥१६॥

भुस्तां भुस्तां सब दिन होई ॥ ना कोई लङ्घयो मुवो नई कोई ॥

समज्यां श्वान पच पच हाच्यो ॥ अपनो सरूप सु मांय बिचाच्यो ॥१७॥

राम असा विचार करत भुंकण्या— भुंकण्यात दिवसांवर दिवस व्यतीत होतात. खरे कुत्रे आपसात भुंकतील तर भांडतील भांडण्यात मार खाऊन मरून जातात परंतु दुसरा खरा कुत्रा नाही ते प्रतिबिंब आहे. याकारणाने खरा कुत्रा प्रतिबिंबला बघुन पचून पचून भुंकत राहिला तरी ही आपसात भांडण होत नाही तेव्हा त्याला ही समज येते की हा खरा कुत्रा नाही हे माझे प्रतिबिंब आहे माझे खरे रूप मीच आहे. असे तो ओळखतो आणि तो सुखी होऊन जातो. असेच हंस मन आणि ५ आत्म्याच्या सुखांकरीता पचत राहतो. पचून—पचून त्याची तृप्ती होत नाही. तो तृप्त सुखांचा धाम म्हणजे पद ओळखतो. जेव्हा तृप्त सुखांचे पद ओळखतो, तेव्हा त्या हंसाला समजते की मी ब्रम्ह आहे, मी माया नाही. ॥१७॥

जब लग श्रूप न चीने कोई ॥ तब लग सुखीया वे नई लोई ॥१८॥

राम असा मी ब्रम्ह आहे माया नाही. हा हंस स्वतःचे खरे स्वरूप ओळखत नाही, तो पर्यंत तो हंस सुखी होत नाही. ॥१८॥

तुम हम ब्रम्ह ओर नई कोई ॥ धाम पहुँच्या हम जान्या ॥

जन सुखराम नदी जळ ओकी ॥ नांव घाट ठेराण्या ॥१९॥

राम जसे नदीचे पाणी तसेच घागर, लोट्यात भरलेले त्याच नदीचे पाणी एकच आहे परंतु नाव नदी, लोटा, घागर असे आहे. असाच पारब्रह्ममध्ये जीव तसेच मनुष्य देह, कुत्रे, बैल, गाढव सर्वांमधील जीव एकच आहे परंतु मायेचे वेगवेगळे घाट बनल्याने सर्व जीव एक ब्रम्ह असूनही वेगळे दिसतात. ॥१९॥

तुम हम ब्रम्ह ओर नई कोई ॥ भ्रम सुं दोय दिखाया ॥

जन सुखराम मिटे सिध सिको ॥ द्रब रोकडा होय आया ॥१००॥

राम अशाप्रकारे अवटू तू आणि मी जीवब्रम्ह आहे, परंतु मायेचे देह दोन वेगवेगळे दिसल्याने हा भ्रम होऊन गेला की मी माया वेगळी आहे आणि तू माया वेगळी आहे. जसे चांदी

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आणि चांदीचा शिक्का एकच चांदी आहे परंतु चांदी आणि चांदीचा शिक्का वेग-वेगळा दिसतो.असेच पारब्रह्म जीव आणि देह धारण केलेला जीव वेग-वेगळे समजतात,परंतु एकच आहे.जेव्हा शिक्का मिटून जातो,तर शिक्क्याला कोणी शिक्का म्हणत नाही चांदी म्हणतात असेच प्राणची माया मिटल्यावर प्राणाला ब्रह्मच म्हणतात.ब्रह्मपेक्षा वेगळे म्हणत नाही.॥१००॥

राम तुम हम ब्रह्म ओर नही कोई ॥ ग्यान बमेक बिचारो ॥

राम जन सुखराम तराँ ज्युं जळ हे ॥ संमद भन्यो सब सारो ॥१०१॥

राम अरे अवदू तू आणि मी ब्रह्म आहे,माया नाही.कैवल्यज्ञान विवेकाने जाग जसे समुद्राचे पाणी तसेच समुद्रांवर चालणाऱ्या लहरींचे पाणी एकच असते परंतु समुद्र तसेच समुद्राच्या लहरी वेग-वेगळ्या दिसतात.तसेच पारब्रह्मचा जीव आणि मायेत आलेला जीवब्रह्म वेगवेगळा दिसतो.॥१०१॥

राम तुम हम ब्रह्म ओर नही कोई ॥ भ्रम लूट ज्युं धुंवो ॥

राम जनसुखराम ग्यान कर देखो ॥ कुण जनम्यो कुण मुवो ॥१०२॥

राम अरे अवदू तू आणि मी ब्रह्म आहे ब्रह्मच्या शिवाय काही नाही हे ज्ञान नसल्याकारणाने जीव भ्रमात पळून गेला आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात,जेव्हा आम्ही सतस्वरूप विज्ञान ज्ञान चल के देखा म्हणजे बंकनाळेच्या रस्त्याने अमरलोक प्राप्त करून पाहिले तर समजले जीवब्रह्म तर अमर आहे तो मरत नाही तसेच जन्मत नाही मग मरत कोण आणि जन्मते कोण याचा अर्थ समजला की माया मरते आणि माया जन्मते.॥१०२॥

देह ॥

राम ब्रह्म आद मध अन्त ही ॥ घटे बधे कुछ नाय ॥

राम जन सुखराम घाट सो भांगे ॥ मूळ रती नाही जाय ॥१०३॥

राम जीवब्रह्म तर आदि जसा होता,तसाच तो मध्य मध्ये होता आणि शेवटी ही तसाच राहिल म्हणजे काल जसा होता,तसाच आज वर्तमानात आहे.तसेच काल भविष्यात राहिल.तो घटत नाही तसेच वाढत नाही जो घटतो किंवा वाढतो किंवा भंग होऊन जातो तो मायेचा घाट आहे.तो जीवब्रह्म नाही.जीवब्रह्मध्ये रत्तीभराचा ही फरक होत नाही.अशाप्रकारे तू आणि मी ब्रह्म आहे,तू आणि मी माया नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात,हे बंकनाळेच्या रस्त्याने सतशब्दाच्या आधाराने आद घरी पोहचल्यावरच समजते तो पर्यंत समझत नाही याकारणाने हंस त्रिगुणी मायेत रचमचलेला राहतो आणि काळाचे महादुःख भोगत राहतो.॥१०३॥

॥ इति अबदुरो संवाद संपूर्ण ॥